

TECKNINGSLÄRARINSTITUTET 1960 - 1968.

Detta häfte är ett försök att med hjälp av citat ur Teckning, TTF-tidningen, Draken och diverse skrivelser och protokoll ge en bild av den debatt och de aktioner som lett fram till det TI som höstterminen 1968 uppvisar.

Många åsikter har förts fram i debatten. I detta urval har en prioritering av materialet gjorts såtillvida att de åsiktsbildningar som måste anses ha lett utvecklingen är mest företrädade i citaten.

1960.

Lektor Elis Hammarberg skriver i nr 1/60 av Teckning:

Det torde väl vara obestridligt att uppfostran i vår nuvarande skola huvudsakligen är inriktad på den intellektuella utvecklingen under det att vad som rör barnens emotionella liv i stort sett har förbisetts. ---

--- Man anser att ett av skolans mål borde vara att förhjälpa barnen till ett innehållsrikt liv, i harmoni med sig själva och omgivningen. Men då måste följaktligen de emotionella anlagen tillvaratas och utvecklas. Här har den s.k. estetiska fostran sin givna betydelse. --- Den estetiska fostran vill uppöva kärligheten för sinnesintryck. "Intellektet kan ju endast bearbeta det som redan erfarits genom våra sinnen". ---

--- Den vill också uppöva förmågan till inlevelse och den vill utveckla fantasi, intuition och skaparförmåga genom gestaltande. ---

Under våren 1960 företar TR en opinionsundersökning bland teckningslärare angående önskemål om organisationshemvist. Av 510 utsända formulär besvaras endast 80.

Debatten tillföres under året inget nytt. Ordf. i TR, Tord Örtenholm, skriver i årets sista nummer, 8/60, av Teckning under rubriken Fostran för framtiden:

--- Inte minst de s.k. övningsämnen medverkar till en skolning av känslolivet och till att utveckla elevernas förmåga att se, känna och uppleva omvärlden. Särskilt kraftigt bör understrykas att skolan genom mer än vad hittills skett och på olika sätt bör verka för en estetisk skolning av känslolivet och skulle kunna göra väsentliga insatser för omgestaltung av fritidslivet.

1961.

Tord Örtenholm skriver i ledaren i Teckning nr 1/61 om teckningslärarens arbete:

--- Ett arbete som dock inte får resultera i ett famlande enbart i blå drömmar utan samtidigt måste vara rotat i verklighetens mark och parat med en medveten strävan hos var och en att allt efter måttet av förmåga söka bidra till att göra världen en smula ljusare, bättre och andligen rikare.

Nr 2/61 av Teckning fylles av en lång artikel av gymnastiklärare Elis Svanström som bl.a. skriver:

--- Den skola som ej aktar hela skapelsen människan är en krymp-ling, --- en inskränkt skola. ---

Den 22 augusti håller teckningslärarna riksförbundsmöte i Göteborg. Enhets-skolan håller på att omstöpas till grunskola och riksmötet synar 1957 års skolberednings förslag till grundskola. Följande är hämtat ur en av mötet antagen resolution:

--- Önskan att använda bilden som uttrycksmedel hör till människans fundamentala behov och alla elever på alla skolstadier bör därför ha rätt till undervisning häri. Vid undervisningen i teckning bör den egna skapande verksamheten jämte fortlöpande konfrontation med originalkonst och konsthantverk, förutom en bättre förståelse för och en säkrare bedömning av bilder och bildkonst, leda fram till ett gott omdöme och en nyanserad uppfattning i smakfrågor. En sådan smakfostran har inte minst ett praktiskt-materiellt värde för individer och därmed även för samhället. Detta märks nämligen längre fram vid familjebildning och bosättning, då stora anspråk ställs på den unga människan. Ju fler och rikare de estetiska upplevelserna blivit desto mindre lärpengar kostar anskaffningen av kläder, bohem, konsthantverksprodukter och konst.

I Grönköping är man radikala år 1961. Skolberedningen har inte fått fram någon slagkraftigt ämnesbenämning som kan ersätta "teckning", men konstnär Malte Janzson inför lokalt för Grönköping namnet kuckulism.

1962.

En debatt tar sin början om TR:s krav på studentexamen som förutbildning för TI och om en påstådd "oroande standardsänkning" på TI. Detta år splittras teckningslärarna i två fackliga organisationer, Teckningslärarsällskapet bildas. På TI bildas TTF.

I mars lämnas den 600-sidiga propositionen om grundskolans utformning till riksdagen.

Den 5 juni fyller Rudolf Hårde, rektor för TI, 60 år och lovordas i Teckning.

Pyssel eller konstfostran teckningsämnets dilemma, anser man i nr 7/62 av Teckning:

--- När en teckningslärare efter grundlig utbildning kommer ut i skolorna och oftast möter eleverna endast en gång i veckan --- med i genomsnitt en minut per elev, då uppstår frågan vad man lämpligen skall försöka lära dem. Att --- bli visuellt medvetna? Eller skall man ge dem sysselsättningsterapi - populärt uttryckt pyssel?

1963.

TTF uppmärksammas i Teckning. Man anser att föreningen betytt mycket för att skapa intresse hos TI-eleverna för frågor av facklig/pedagogisk art. 1963 tillsätts regeringens kulturråd med Roland Pålsson som "kulturchef". Gert E. Nordström, som så småningom kommer att bli en av de dominerande medarbetarna i Teckning, skriver i nr 8/63 under rubriken Orientera - inte fostra bl.a.:

Att fostras innebär att omformas, i bästa fall att utvecklas. Att fostras måste också innebära att påverkas. Den som påverkar genom fostran har i regel en bestämd avsikt med sitt förhållande. Den som fostrar måste anse sig äga något som han kan berika andra människor med; i annat fall skulle uppgiften kännas meningslös. --- Estetisk fostran, konsekvent tillämpad, betyder att en värderingsskala används ---

--- En lärare som tillämpar estetisk fostran med dogmatiska värderingar skiljer sig på intet sätt från en tendentiös kristendoms-lärare. Nej, begreppet estetisk fostran är anspråksfullt och vilseledande och borde ersättas med estetisk upplysning eller kanske ännu bättre estetisk orientering.---

1964.

I nr 2/64 av Teckning publiceras ett önskemanifest av Gert Z. Nordström:
 Avveckla begreppet konst så länge det har en värderande belastning.
 Avveckla alla estetiska doktriner och värderingsnormer. Betona istället bildens och miljöns kommunicerande och aktiverande egenskaper.
 Lägg tonvikten vid den nutida konsten i den estetiska orienteringen, därför att den speglar människans villkor och situation av idag.
 Avveckla också estetiskt godtyckliga värderingar vid betygssättandet.
 Premiera istället elevernas förmåga till engagemang, idéer och vitalitet.
 Arbeta för att utvidga teckningsämnet till att behandla all slags bild och miljögestaltning.

Acceptera inga tabugränser för vad som är anständigt ämne i bildskapandet.

Arbeta för att förhållandet människa - uttrycksmedel blir vetenskapligt utforskat, och låt resultatet av detta bli den självklara basen i den estetiska undervisningen.

Gunnar Sandberg skriver i samma nummer:

En förutsättning för genomförandet av en demokratins skola är att de blivande lärarna under sin utbildning får uppleva något av samma miljö som de själva vill ge sina elever. ---

Förutom Gert Z. Nordström återfinns detta år i TR:s styrelse bl. a. Olof Ek, Stig Eklund och Sten-Gösta Karlsson.

1965.

Teckning nr 4/65:

--- vår tid upplever en övergång från ordets till bildens civilisation och den intellektuella reflektionsförmågan, det umgänge med tanke och ord, som förr var en så viktig förutsättning för effektiviseringsprocessen, håller nu på att undanträngas av medvetandet om betydelsen av bilden som kommunikationsmodell.

I samma nummer tar Gert Z. Nordström upp frågan om filmundervisningens ämneshemvist:

--- Filmens essentiella uttrycksområde - även om budskapet är av litterär art - ligger på bildmeddelandet.

--- Om nu dagens kommersiella filmframställning (TV inberäknat) blivit stora pratbubblor istället för kommunicerande bild finns det därför ingen anledning att okritiskt acceptera filmen som ett medel underordnat ordet. Att låta film i skolan bli ett ämne som i första hand skall ingå i litteratur eller modersmålsundervisningen vore ett sorgligt godtagande av denna senare inställning.

I februari uppvaktar tolv lärare på Konstfack konungen med en skrivelse angående utbildningen på TI, som man anser vara för allmänteoretisk och för lite konstnärlig. Brevet är undertecknat av bl. a. Lennart Jarstad, Per Skovdal och Bertil Gottsén. I skrivelsens slut sammanfattar man:

1. Det primära är att ansökningsmaterialet bedömes efter en inriktning på konstnärliga tillgångar. Den nuvarande testen bör då ersättas med enbart en kontroll på att vederbörande själv utfört sina ansökningsprover ---
2. Den konstnärliga utbildningen vidgas och koncentreras till de tre första åren ---
3. Den pedagogiska och allmänteoretiska undervisningen i huvudsak förlagd till 3:e årsklassen.

Med anledning av denna skrivelse skriver Gert Z. Nordström i Teckning nr 5/65:

--- Man föreslår en generell konstnärlig fördjupning hos teckningslärarkandidaterna. Men tyvärr på bekostnad av andra väsentliga framsteg som gjorts på senare tid. Därmed intensifierar man ytterligare den gamla kontroversen mellan "pedagoger" och "konstnärer" med ett projekt som på ett dubiöst sätt skulle få vågskålen att väga över för de senare. ---

--- Vissa frågor kan man inte undgå att ställa även om man märker tendensen i stort. Vad menar man med konstnärliga tillgångar? Här råder en viss oklarhet. Är det sådana man blir i besittning av, när man under tre års tid ytterligare konfronteras med nakna modeller på ett podium? ---

1966.

Göran Bengtsson blir ordförande i TTF. Med i styrelsen finns Christer Romilsson. Styrelsemöten börjar hållas på dagtid för att öka anslutningen. Under höstterminen avsändes en skrivelse till konungen angående inrättandet av en utbildningsnämnd på TI:

--- Förändringar inom skolväsendet, den ökade betydelsen och förståelsen för elevgruppens och den enskilde elevens åsikter och rättigheter i frågor rörande skola och utbildning gör, att TTF anser det som ett oavvisligt krav att en utbildningsnämnd snarast kommer till stånd inom Teckningslärarinstitutet.

I Teckning nr 5/66 inleder Gert Z. Nordström en artikelserie om den estetiska undervisningen med att skriva om Nya mål och medel i den estetiska undervisningen:

--- Trots en relativt lång utbildning och ambitiösa läroplaner så vet tydligen inte lärarna i de estetiska ämnena vad deras verksamhet har för funktion eller intention. Utbildare och läroplansförfattare vet det knappast heller. Hela verksamheten är laddad med metafysiska och beslöjade resonemang som onekligen känns inopportuna i en för övrigt logisk och metodisk värld. Den estetiska undervisningen löper dock vidare och fyller, trots sån heterogena sammansättning en stor mission. (På samma sätt som hästen skulle gjort det i dagens läge om inte bilen funnes). ---

GZN talar om "den nya tendensen" och om teckningsämnets "divergister" och "konvergister":

--- En primäregenskap hos den divergistiska riktningen är att man betraktar den estetiska verksamheten som något apart och särpräglad och vars stora värde är att fungera som en motvikt mot skolans övriga verksamhet, som man finner alltför rationell och teknokratisk. Onekligen har något av en religiös befriariver utmärkt många av riktningens företrädare. ---

--- Konvergisterna å sin sida önskar en estetisk undervisning som närmar sig - konvergerar med - de andra ämnena. ---

--- För att en förnuftig balans skall uppstå fordras att moment av orientering, övning, fritt skapande, inläring, självstudier etc. förutsättningslöst inrymms i samtliga ämnen. ---

--- Den estetiska undervisningen kan inte längre få vara ett konkurrenslöst lyxämne som man inte behöver ta på allvar: som inte kan försvaras med rationella argument ---

Som avslutning i en artikel i Teckning nr 8/66 radar GZN upp några frågeställningar angående teckningsämnets struktur:

1. Vad innehåller och vilka är proportionerna mellan
 - a) fritt skapande, laborativ verksamhet
 - b) orientering, teori
2. Vilka är huvudmomenten inom ämnesområdet? Vad innefattar de? Och hur bör proportionerna dem emellan vara? Kan man exempelvis tänka sig:
 - a) konst och miljöhistoria
 - b) färg- och formlära (innefattar även bild- och miljöpsykologi)
 - c) bokstäver, tecken

d) bildkunskap (innefattar bildkommunikation i olika former)
 e) miljökunskap (innefattar såväl den inre som den yttre miljön)
 3. Hur bör den pedagogiska gången vara? Hur skall man tillämpa kontinuitet och stegring i arbetet? Och i vilken mån bör den pedagogiska gången äga en gemensam plan? En lärobok skulle kanske vara ett stöd. Eleverna skulle på så sätt få vetskap om hur fortsättningen kommer att gestalta sig.

4. I vilken utsträckning är ämnet lämpligt för integration, samarbete eller annan anknytning. I vilken mån bör ämnet vid sidan av de estetiska frågeställningarna ge sig in på:

- a) sociala frågor
- b) psykologiska frågor
- c) ekonomiska frågor
- d) funktionella frågor
- e) konsumentupplysningsfrågor
- f) kollektiva frågor

Den sista punkten (4) anser jag är viktig. Den har med teckningsämnets nyttofunktion att göra. Jag har redan tidigare pläderat för ett ökat utilistiskt inslag i teckningsämnet: ämnets orienterande verksamhet måste inte bara vidgas, utan också belysa de ur elevens (konsumentens) synpunkt viktigaste områdena - man tar med andra ord hänsyn till människans behov och anspråk till vardags. Min uppfattning är att ämnet därigenom skulle få bättre utvecklingsmöjligheter. Lärare och elever skulle på längre sikt känna sig mera tillfreds. Men i första hand gäller det att skärpa målsättningen. ---

1967.

Christer Romilsson blir ordförande i TTF. Föreningen aktiveras. Bl. a. tar man initiativet till en diskussion med lärarna om kursplanerna. Elevnissnöjet med TI:s skötsel är stort. Då TI:s föreståndare, Rudolf Hårde, som egentligen skulle avgå efter årets slut, begär ett extra tjänsteår, tar TI 3 initiativet till en namninsamling där man kräver hans avgång. Så gott som samtliga institutets elever skriver under. Detta är alltså en aktion som inte görs i TTF:s regi. TTF skriver till skolans styrelse för att klargöra sitt ställningstagande:

--- Vi klagade bl.a. på tillvalsämnenas borttappande, gästföreläsarnas uteblivande, schemat som aldrig fungerade förrän mycket långt in på höstterminen, provårsserierna som alltid är försenade och dåligt planerade (ddt händer att elever får brev en kväll, vilket meddelar att de dagen efter skall starta en provårsserie, vars betyg sedan är deras viktigaste).

Vi anmärkte också på betygens uppdelning i en mängd olika rubriker, vilka vi inte ens vet vad de betyder. ---

--- Vi meddelade att föreståndare Hårde Aldrig är närvarande vid de lektioner där han har undervisningsplikt och står som lärare på schemat, samt att han inte håller ordentliga provårs- och auskultationsinformationer.

Vårt viktigaste klagomål var dock bristen på planering i stort, avsaknaden av målsättning och samarbete mellan lärarna (ingen vet egentligen vad den andre håller på med) och skolans enorma eftersläpning jämfört med det övriga skolväsendet. ---

Debatten kring teckningsämnet går vidare. Christer Romilsson bidrar i Teckning nr 3-4/67 med en artikel Front mot ointellektualismen i teckningsämnet:

--- Skolans ekonomiskt färgade tänkande har hårt klämt de kulturinriktade ämnena, men just därför har avsaknaden av en allmän helhetssyn från vår sida varit så fatal. Det gäller nu att gemensamt formulera en sådan och sedan ta fram den del av helheten, som det kan anses komma på oss att behandla. För att klara det måste vi först analysera den samhällssituation vi står i och ställa oss en mängd frågor, som vi kanske har haft allt för vaga svar på.

Främst denna: är det nödvändigt med teckningslärare och i så fall varför.

Skolan har alltid haft och har fortfarande efter den stora demokratiseringsprocessen ett par grundstenar, som det för en radikal oppinion varit omöjligt att rubba på. Det är bl.a. tankarna om att individens funktion i samhället arbete, familj och ekonomi medan det långt ned på värderingsstegen finns sådant som kommunikation, kunskapen om att gestalta sina upplevelser och att tyda andras, att förstå och intressera sig för undervisning och information.

Vi har inte lärt människorna att tala med varandra. Vi har inte uppmanat dem att skapa, varken med huvud eller händer, utan att reproducera, att ointellektuellt och okritiskt anamma läroböcker och ekonomiska system, i vilka hon saknar all makt, och som nu håller på att förgifta både luft och vatten. Den svenska skolan har satt ekonomin före etiken. Vad som nu är viktigt är att vi eliminerar alla fördomar om konsten som något "fint" och framhåller dess samhällsfunktion. Det kan inte få fortsätta att årskull efter årskull lämnar skolan med tron att är dekoration och en angelägenhet endast för rika esteter. Vi måste skapa en skola där konsten, jag menar här inte bara bildkonst, ingår som en integrerande del av elevens utveckling och utbildning. Personlighetsutveckling, kunskapsinhämtande och uppövande av kommunikationsförmågan bör vara skolans ideologi. Det sistnämnda kanske är det viktigaste. Om en elev vet var Afrika ligger när han slutar skolan spelar mindre roll än att han har en brinnande lust att ta reda på det. ---

Vad blir då teckningslärarens uppgift ---

Jo, han kommer istället för att som nu vara den som tar hand om all terapi och allt fritt skapande att vara den lärare som tar hand om dessa aktiviteter inom det speciella bild- och miljöområdet, och som också hinna meddela teoretiska kunskaper i dessa, i den totala miljön så viktiga ämnen.

För att teckningsläraren skall kunna klara denna roll som kulturinformatör inom bild- och miljöområdet måste hans utbildning ses över ordentligt. ---

Vad det gäller den teoretiska sektorn i ämnesutbildningen borde förutom konsthistoria två ämnen vara själva stommen, konstpsykologi och något man skulle vilja kalla estetisk nutidsorientering eller något liknande. Konstpsykologi-konstpedagogik finns redan men med på tok för liten timtilldelning. ---

--- estetisk nutidsorientering saknas på det nuvarande teckningslärarinstitutet. Det borde ta upp frågor kring estetikens inverkan på hela samhällsmaskineriet, estetik i förhållande till funktion, estetik i den privata och kollektiva miljön, dess förhållande till olika ideologier, politiska och religiösa och även aktualisera viktiga avvägningsfrågor med avseende på estetikens ofta lyx- och statusbetonade roll. Inom ämnet skulle också meddelas direkta samhällskunskaper samt en uppföljning av den aktuella kulturdebatten ske. ---

Den uppkomna konflikten på TI resulterar i att föreståndare Härde avgår. Tjänsten utlyses. Olle Lundgren tillförordnas som föreståndare tills vidare. En provisorisk utbildningsnämnd kommer till stånd under våren. En arbetsgrupp ur nämnden (i vilken grupp Gert Z. Nordström, som nu är lärare i metodik på TI, Bertil Gottsén, Gunnar Sandberg, Olle Adrin, Nils Bruland, Christer Romilsson m.fl. ingår) arbetar fram ett nytt timplansförslag för TI, som godkännes av nämnden och lägges fram för SÖ, skolans styrelse och rektor (daterat 30.3.67). Teckningslärarnas Riksförbund (TR) och Teckningslärarsällskapet (STS) ställer sig bakom förslaget, där bl. a. ämnen estetisk nutidsorientering, tvådimensionellt och tredimensionellt arbete föreslås, men konstfacks styrelse beslutar att ej tillställa SÖ

förslaget.

Christer Ronilsson kritiserar skarpt styrelsen i ett brev till SÖ den 16.6:

TTF:s styrelse vill i detta sammanhang påpeka att ingen av de lärare eller elever som inkommit med förslaget till ny timplan givits tillfälle att för skolans styrelse föredraga detsamma. Besynnerligt synes det också vara att den som fått detta uppdrag, TI:s t.f. föreståndare (Olle Lundgren), redan före styrelsens sammanträde ansåg sig veta dess beslut, varför han föredrog ett kompromissförslag.

TTF anser det också mycket underligt att en skolas ledning, trots att den säger sig vara mycket medveten om skolans brister, inte försöker att få snabba förändringar till stånd. Om det nu framlagda förslaget ansetts sämre än det som nu används, anser TTF:s styrelse att skolan själv borde ha utarbetat ett annat förslag och inte bara fortsätta med det gamla, som bevisligen är helt föråldrat och efter vilket det inte går att utbilda teckningslärare kompetenta att klara av de föreliggande kursplanerna. ---

Den i början på sommaren 1967 utlysta föreståndartjänsten sökes av ett flertal personer, däribland Gert Z. Nordström, Bertil Gottsén och Olle Lundgren. Konstfackskolans styrelse och SÖ förordar Beril Gottsén trots att denne inte har formell kompetens. En rad besvär mot förordet strömmar in bl. a. från de båda fackförbunden. Gunnar Sandberg skriver i nr 6/67 av Teckning:

--- Teckningslärarkåren kan ej finna sig i denna behandling, där man dels anser det oväsentligt om lärarutbildningens föreståndare äger lärarexamen eller ej, dels nonchalerar behörighetskraven vid tillsättandet av nämnda tjänst. Vi kan ej heller finna oss i osakkunnighet från majoriteten av Konstfackskolans styrelse, som ej tycks ha den ringaste förmåga att analysera lärarutbildningssituationen vid TI, vilket behandlingen av utbildningsnämndens förslag visar.

I nr 7/67 av Teckning skriver Bertil Gottsén under rubriken Prestige och paragrafer:

Först sitter Sandberg med i en arbetsgrupp, den sedermera intermistiska utbildningsnämnden för TI, där man enhälligt mer eller mindre underkänt den nuvarande utbildningen av teckningslärare. Därefter begär S. att när man skall tillsätta en ny föreståndare, man ovillkorligen måste hålla fast vid att vederbörande skall ha genomgått TI. Vad är det för logik? ---

TR kommenterar Gottséns artikel:

--- Det är glädjande att Gottsén på ett positivt sätt medverkade i den interimistiska utbildningsnämnden, men det räcker inte för att kvalificera honom som radikal. Mot en ffranstegsvänlig inställning talar nämligen att han - trots flera år som lärare i målning vid institutet - inte förmått eller ansträngt sig att reformera det ämne han själv representerar. Målningen är snävt och akademiskt upplagd och svarar inte på något sätt mot de landvinningar som gjorts inom såväl pedagogiken som konsten under 1900-talet. --- Skulle skolöverstyrelsen anse att teckningslärarutbildningen inte är ett ovillkorligt behörighetskrav, är det i högsta grad vilseledande att i ledighetskungörandet föreskriva ett sådant, vilket självfallet måste ha begränsat urvalet

I samma nummer tillåts även Gunnar Sandberg kommentera Gottséns artikel samtidigt som man under rubriken Så här började det publicerar den skrivelse som 12 lärare i teckning och målning sände konungen i februari 1965 (se sid. 3).

En viss omändring av timplanen kommer till stånd under höstterminen. Bl.a. får fack VIII estetisk nutidsorientering med Gert Z. Nordström som lärare. Olle Lundgren kvarstår som t.f. föreståndare. Den provisoriska utbildningsnämnden fortsätter sitt arbete.

Konstfackskolans styrelse lägger under året fram sitt betänkande angående

skolans framtida organisation. Elevkåren, TTF, lärarföreningen, TI:s kollegium och Olle Adrin/Nils Bruland kompletterar med skrivelser eller kommer in med helt nya förslag. TTF avslutar en skrivelse till konungen av den 27 november med tre att-satser:

TTF vill --- hemställa till Kungl. Maj:t om
att en utredning om teckningsämnets status och målsättning snarast genomföres,
att övningslärarutbildningen som helhet utredes innan beslut om organisationen av bild- och miljölärarutbildningen fattas,
att ämnesutbildningen av teckningslärare redan inom nuvarande organisation snabbt förändras.

I protokoll från TTF:s styrelsemöte den 24.11 står att läsa:

2. Ordf. informerar om senaste utvecklingen i föreståndarfrågan. Skolans styrelse har med röstningen 4 - 3 beslutat att inte ändra sin ståndpunkt efter att ha sett besvärsskrivelserna. Den stöder alltså Bertil Gottsén med minsta möjliga röstmarginal. Handledarna, TCO och SACO har protesterat mot SÖ:s förord för Gottsén. Nils Nixon har JO-anmält utlysningens utformning efter förordet för Gottsén.

Styrelsen diskuterade om även TTF borde protestera men man ansåg det just nu inte vara så lämpligt. ---

TTF motiverar sitt ställningstagande med att Gottsén aldrig klart deklarerat någon ståndpunkt, man vet inte hur han ställer sig till de av TTF skisserade utvecklingsförslagen, varför man varken kan fördöma eller acceptera hans kandidatur - endast ge sitt förord till Gert Z. Nordström. Efter att ha tagit del av ett brev som Gottsén sänder konungen angående de många besvärsskrivelserna deklarerar TTF att man skall motarbeta G. p.g.a. skrivelsens "självgodta ton".

Vid TTF:s årsmöte den 28.11 avgår den gamla styrelsen och ersätts med en ny under Lars Petersons ordförandeskap. Christer Romilsson kvarstår ett halvår som konsultativ styrelsemedlem. Årsmötet antar enhälligt ett handlingsprogram som förelägges den nya styrelsen:

Årsmötet föreskriver styrelsen:

att verka för en ny timplan till nästa år, där de viktigaste förändringarna bör vara att ett enda övergripande metodikämne skapas, att estetisk nutidsorientering införes i alla årsklasser, att de konstnärliga ämnena adekvat anpassas till det aktuella tidsläget, att den praktiska lärarutbildningen starkt utökas och förändras och övningsskolan omplaneras, att foto- och filmkunskapen ändras och utökas och filnhistoria införes, ---

att gentemot de grupper som verkar för att konservera existerande felaktigheter inom teckningslärarutbildningen klart driva TTF:s linje och inte av olika opportunistiska eller andra skäl låta bli att uttala elevernas mening,
att arbeta för att stärka och utöka elevernas inflytande över sin egen utbildning,

att propagera för att TI skall skiljas från Konstfack organisatoriskt och som en självständig utbildningsanstalt ställas direkt under SÖ. Ett lokalmässigt samband med Konstfack bör dock behållas, att verka för att pedagogisk forskning startas i samarbete med TI ---

att i elevernas intresse bevaka lärartillsättningen och att ställa krav på ständig fortbildning av TI:s lärarkår samt att den underställs en klart uttalad gemensam målsättning och att snarast kräva en statlig utredning om övningslärarutbildningen.

Under december månad skriver 14 lärare under en skrivelse till konungen där man uttalar sitt förtroende för Bertil Gottsén. Namninsamlingen administreras av Konstfackskolans kansli. Uppenbarligen tillåts endast vissa prioriterade personer ta del av skrivelsen för underskrift. Bland de undertecknande finns C.G. Stridbeck, Erik Lagerqvist, Gösta Kriland, Göte Hennix, Olof Isseus, Sven-Olof Rosén, Birger Forsberg, Tatjana Hultman, Magnus

Greutz, Lennart Jarstad, Per-Erik Hagdal, Tom Krestensen, Ingegård Junker. Med anledning av denna skrivelse skriver TTF till SÖ och påpekar att dessa personer knappast kan anses representera TI:s lärarkår, då många av dem endast delvis undervisar på TI, vissa enbart i fack VIII och så gott som samtliga hör hemma i de s.k. konstnärliga ämnena.

1968.

Den 1.1 konstitueras utbildningsnämnden av regeringen. Under våren arbetas en ny och radikalare undervisningsplan fram, som godtages av utbildningsnämnden.

Den 6.2 besöker en grupp om 12 elever från TI utbildningsdepartementet och har ett två timmar långt samtal med statsrådet Palme och Roland Pålsson. Gruppen lägger fram sin syn på utbildningssituationen på TI och sina synpunkter på föreständarfrågan. Samtalet tillkommer på departementets initiativ.

SÖ ändrar sitt förord till att gälla Olle Lundgren, men regeringen förordnar Gert Z. Nordström som föreståndare.

Olle Lundgren sitter som t.f. föreståndare vårterminen ut innan GZN tillträder tjänsten.

Under våren tar TTF helt avstånd från läroplansöversynens förslag angående grundskolan i en skrivelse av den 19.2. I denna skrivelse kräver TTF återigen att en snabbutredning av teckningsämnets målsättning, innehåll och ämnesstatus snarast kommer till stånd.

Undervisningsplanen accepteras förutsatt att den går att genomföra inom ramen för den tidigare uppgjorda budgeten.

Under sommaren ändras TI:s lokaler för att bättre passa den nya undervisningen. Nya lärare anställs. Kraven på elevdemokrati tillgodoses. Höstterminen inleds med ämneskonferenser lärare - elever. Föreståndaren deltar i vissa av TTF:s styrelsenöten.

För den som önskar göra sig en fullständigare bild av debatten och händelseutvecklingen rekommenderas närmare studium av de citerade numren av Teckning, som finns arkiverade på Konstfackskolans bibliotek. TTF:s protokoll och skrivelser finns tillgängliga på TTF-runnet.